

Н.ПР. ПОСЛАНИК АНДЖЕЙ ПАПЙЕЖ: В БЪЛГАРИЯ НЯМА МЕХАНИЗЪМ ЗА БОРБА С КОРУПЦИЯТА НА ВИСОКИТЕ ЕТАЖИ

Публикуван на: 25-01-2008

Източник: [Портал Европа](#)

Посланикът на Република Полша в България заяви в специално интервю за Портал ЕВРОПА, че корупцията у нас спира чуждите инвестиции. "Дайте ми пример за един представител от висшия ешалон на властта, който да е имал проблеми заради корупцията... В България стари кадри правят нови институции. Трябва да избереш нови хора с нови морални ценности", каза той в коментар на новосъздадената агенция за национална сигурност /ДАНС/.

Анджей Папйеж разбива мита, че поляците са евроскептици. "В Полша не и имало и няма силни политически партии или сили, които да са евроскептични. Качински и Туск са много различни, но не мисля, че те са отличават много в политическите си виждания за Европа". Посланикът не е оптимист за сближаването между Полша и Русия и казва: "Няма съмнение, че американският противоракетен щит ще бъде изграден". Н.Пр. посланикът на Полша в България Анджей Папйеж е завършил историческия факултет във Варшавския университет. По време на следването си става член на независимо студентско движение към "Солидарност". Участва активно в нелегалното издателско движение през 80-те години. Работил е дълги години като журналист, анализирал е ситуацията след разпадането на СССР в Русия и Казахстан. В периода 2001-2006 г. Папйеж е заемал поста на директор на Полския институт в София. През септември 2007 г. е назначен за посланик на страната си в България.

Общото впечатление е, че Полша показва сериозен евроскептицизъм в първите години от присъединяването си. Как се променя общественото мнение за ЕС след изборите?

Това е един голям мит, с който се срещам много често. Не знам защо много от българските журналисти смятат, че поляците са евроскептици.

Точно обратното е. На референдума за членството на Полша в ЕС през 2003 г. участваха 59% от гласоподавателите и 78% гласуваха "за". По данните от последното социологическо проучване, проведено през септември-ноември 2007 г. 62% от гражданите одобряват присъединяването към ЕС. Дано и другите държави-членки на ЕС да постигат такива резултати. В Полша не и имало и няма силни политически партии или сили, които да са евроскептични.

Не ми се струва, че със смяната на правителството нещо се е променило в политиката ни спрямо Европейския съюз. Но ако говорим за реторика, премиерите Качински и Туск са много различни, но не мисля, че те са отличават много в политическите си виждания за Европа. Поне така изглежда.

Какви са целите на полската европейска политика за 2008 г.?

Целите са няколко. Първата е подготовката за председателството на ЕС, което предстои през 2011 г. Освен това по-близко сътрудничество с Германия и Франция, подобряване на отношенията с

Н.ПР. ПОСЛАНИК АНДЖЕЙ ПАПЙЕЖ: В БЪЛГАРИЯ НЯМА МЕХАНИЗЪМ ЗА БОРБА С КОРУПЦИЯТА НА ВИСОКИТЕ ЕТАЖИ

Русия в контекста на отношенията Полша-ЕС. Работим и в подкрепа за европейско бъдеще на Украйна и Грузия, както и следим развитието на мироопазващите мисии в Ирак, Афганистан и Чад.

В момента Словения председателства ЕС. Какви са вашите очаквания от нейния мандат? Смятате ли, че заради географско-историческите обстоятелства, именно Словения е призвана да бъде активен медиатор по Косовския въпрос?

Основното в политиката на Словения като председател на ЕС са Балканите и всичко, свързано със Западните Балкани. Допреди няколко години Словения бе част от Югославия и познава много добре проблемите на региона. Полша с доверие се отнася към предложенията на словенското председателство.

Каква е позицията на Полша по отношение на Косово?

Полша ще подкрепи общата европейска позиция по този въпрос, както и европерспектива за Косово. Проблемът със статута на Косово е сложен. Не само поради исторически и етнографски причини, а преди всичко защото едностранно обявяване на независимостта на провинцията би било прецедент. Най-важните авторитети, които трябва да решават този проблем (САЩ, Русия, ЕС) се опасяват, че Косово би могло да даде начало на подобни декларации в Абхазия, Осетия или Приднестровието.

Как ще се развиват паралелно осите на дипломатическите отношения Полша-ЕС и Полша-Русия?

Правителството на Доналд Туск, което е на власт вече от три месеца, има нови идеи за отношенията с Русия. Например в началото на февруари премиерът Туск ще посети Москва за среща с президента Путин. През последните няколко години нямахме срещи на това равнище. Преди няколко седмици във Варшава бе на посещение руският заместник-министър на външните работи по въпросите на противоракетната отбрана. Качински никога не би направил такива визити. Но аз съм скептичен към подобно сближаване с Русия.

Правителството на Туск наистина иска да направи крачка напред към руснаците. След премахването на руското ембарго за полските месни и растителни продукти нямаме нищо против преговорите за споразумението между ЕС и Русия да започват.

И двете страни искат подобряване на отношенията. Преди няколко дни министърът на външните работи - Радослав Сикорски беше в Москва. След неговата визита номинираният за Оскар филм на Анджей Вайда «Катин», ще тръгне по екраните на руските кина. Миналата година това все още не беше възможно.

Как се развива проектът за изграждането на американска противоракетна отбрана в Полша? Полското правителство изрази резервирана позиция относно разполагането на американските съоръжения.

Проектът се развива много добре. Тази седмица министърът на отбраната имаше среща по този въпрос в Държавния департамент в САЩ.

Новото правителство включва в този проект и голяма модернизация на армията с нова система за противовъздушната отбрана ТНААД. Полша иска най-новите технологии във военното оборудване. Също така Варшава има много активна политика на подкрепа на САЩ в Ирак - 900 души и Афганистан - 1800. Затова няма съмнение, че този противоракетен щит се изгради.

Какъв е опитът на Полша в усвояването на европейските фондове?

По тази тема може да се говори много, най-добре по всяка оперативна програма отделно. От

Н.ПР. ПОСЛАНИК АНДЖЕЙ ПАПЙЕЖ: В БЪЛГАРИЯ НЯМА МЕХАНИЗЪМ ЗА БОРБА С КОРУПЦИЯТА НА ВИСОКИТЕ ЕТАЖИ

въвеждането им през 2004 г. до 2006 г. бенефициентите са получили повече от 6 млрд.евро или 70% от предоставените на страната европейски средства.

В Полша има много голяма активност на бенефициентите. Това е много важно и за България, тъй като при вас административната реформа е много трудна. Но хората също трябва да са активни, а не само да се оплакват, че не могат да достигнат до тези средства.

През ноември 2007 г. например бенефициентите са подали проекти на стойност 18 млрд.евро или 240% от средствата. До края на същия месец бяха подписани договори за 8 млрд.евро или 105 процента от парите за 2007-а. По някои от оперативните програми винаги има по-голям интерес, а други все още са отворени, защото има средства, останали от 2007 г.

Как България да се възползва най-пълноценно от европейската политика на солидарност, както направи и Полша?

Политиката на солидарност може да се изпита, когато имаш нужда от помощ. България няма такива проблеми и ви пожелавам да нямате нужда и в бъдеще. Случаят с българските медици в Либия показва, че има европейска солидарност. България показва много добре как може да я използва. Полша разбра добре какво е европейска солидарност при налагането на руското ембарго на местните продукти.

Но какво значи солидарност в европейската политика? Например в областта на енергетиката и разнообразяването на енергийните източници - руско-германският проект "Северен поток" не е много солидарен спрямо нас. Не искам да коментирам енергийните споразумения, които президентът Путин подписа с България, защото не съм запознат с параметрите им. Явно, че политиката на Русия е много свързана с монопола на газта и нефта.

В свое интервю от ноември казвате, че изравняването на стандарта на живот до нивото на европейските зависи от политиката на правителството. Какви мерки бихте препоръчали на българския кабинет?

Тук, в България, се говори много за дългосрочни реформи, а трябва нещо да се промени сега, за да могат хората да живеят по-добре.

Най-важното е да се създадат условия е да се привлече истинският бизнес, за да направи инвестиции в България. Защото сега политиците и медиите само говорят, че имотите се продават скъпо, че това е развитие. Това не е истинско развитие.

Истинско развитие има, когато капиталът създава и да продава нещо и извън страната, а не само да купува имоти - да се привличат инвестиции, които развиват експортния ресурс на България.

Фактът е, че в България има голям проблем с корупцията, който спира чуждите инвестиции, които биха могли да увеличат експортния потенциал на България. Дайте ми пример за един представител от висшия ешалон на властта, който да е имал проблеми заради корупцията... Все още няма механизъм за борба това явление по високите нива.

Трябва да се реформира и образованието, защото хората бягат навън. Когато пътуваш в Централна България например, виждаш само възрастни хора и малцинства.

По отношение на съдебната реформа - всеки месец има нещо ново в администрацията. Например новосъздадената Държавна агенция по национална сигурност - стари кадри правят нови институции. Трябва да избереш нови хора с нови морални ценности.

Полша също има опит с корупцията, но правителството на Качински създаде Антикорупционно

Н.ПР. ПОСЛАНИК АНДЖЕЙ ПАПЙЕЖ: В БЪЛГАРИЯ НЯМА МЕХАНИЗЪМ ЗА БОРБА С КОРУПЦИЯТА НА ВИСОКИТЕ ЕТАЖИ

бюро, в което няма кадри, които са работили в полицията 20 години, а изцяло нови специалисти - компютърни специалисти, юристи, счетоводители, а на последно място хора от полицията. Това са съвременни методи на борба с корупцията.

Какви са най-важните уроци, които страната ви научи, откакто стана член на ЕС?

Полша изпита европейската солидарност, когато Русия наложи ембарго. Успешно намалихме безработицата - тя е под 9%. Това е само статистика, но ние знаем как изглежда безработицата - някои не искат да работят, а други са заети в сивата икономика. 2 млн. души работят в чужбина в ЕС, но това е нормално. След като не се връщат, значи има пазар за тяхната реализация. През последната година се повишиха заплатите и хората усещат това. Всички социологически изследвания показват, че оптимизмът на хората е голям, че поляците са доволни от живота си. Не на последно място Полша се научи да привлича чуждестранни инвестиции. През първите три тримесечия на 2007 г. чуждите инвестиции са на стойност 10 млрд. евро, повишение от 2 млрд. евро, в сравнение с 2006 г. Това са инвестиции, които повишават потенциала да се изнася.

Интервю на Мая Цанева